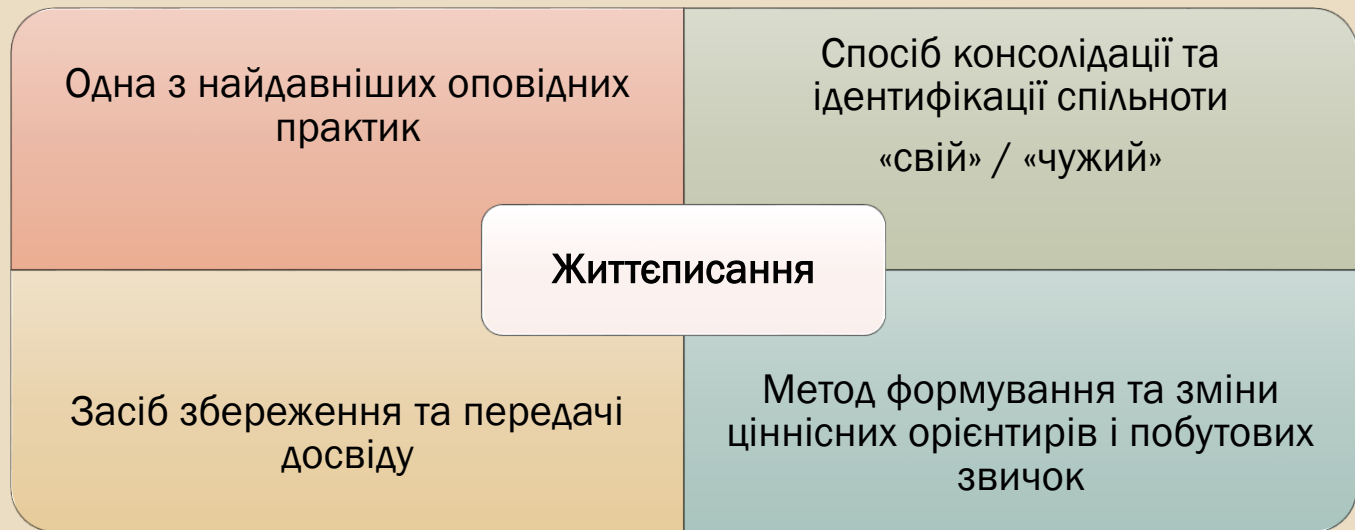

КНИЖКА-БІОГРАФІЯ ТА БІОГРАФІЧНА ІНФОРМАЦІЯ В СИСТЕМІ БІБЛІОТЕЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ

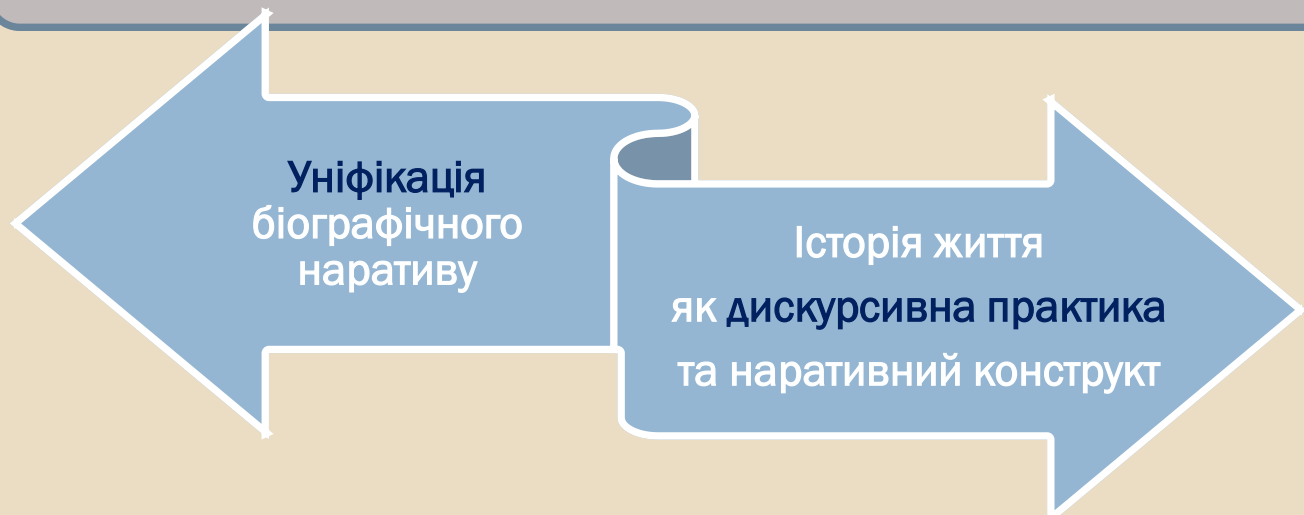
Наталя МАРЧЕНКО,
кандидат історичних наук,
старша наукова співробітниця
Інституту біографічних досліджень
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського,
провідний бібліограф Національної бібліотеки України для дітей

Феномен життєписання

«Життєпис» - завжди суб'єктивна спроба відтворити Життя. Тому говоримо про **«реконструкцію життєпису»**

Моделі біографічної реконструкції

Лінійна

(традиційний послідовний виклад)

Біографічна інсталяція

(багатовимірна, рухлива композиція, що складається з окремих часових, тематичних, смислових фрагментів)

Візуальна («пазл»)

(складаємо частинами; одномоментне бачення дискурсу в повноті; відкриваєш поетапно, як енциклопедію; актуалізована)

Динамічна (електронна, мережева)

(багатоваріантність інформації, можливість її постійного оновлювання, участь користувачів у створенні й використанні)

Читабельність життєпису для дітей залежить від **форми викладу**, а вже потім від якості та кількості фактажу

Академічна

Інтелектуальна
нонфікшн

Художньо-
документальна

Публіцистична

Художня

Очікування читача

Біографічне читання важливе

Формування біографічної свідомості особистості прямо пов'язане зі становленням її **ідентичності** та здатністю формувати **суспільно прийнятні життєві стратегії**.

Біографічні видання для дітей і юнацтва – один із ключових артефактів збереження та трансформації **соціальної пам'яті**. Цьому сприяє двоадресність видань для дітей.

(це діалог між поколіннями, що добирають наративи для переказування та обговорювання задля конструювання-«пригадування» єдиної для спільноти узгодженої картини буття, в якому часточка окремого індивіда взаємовідносна з цілісною картиною світу спільноти).

Біографічне читання відображає **ціннісні зміни** у суспільстві: **добір персоналій** засвідчує балансування між вимогою збереження традиційних цінностей і потребою постійного оновлення життєвих досвідів, а **форми нарації** та закладені в них ціннісні імперативи – напрям розвитку основних маркерів самоідентифікації особи на різних проміжках становлення громади та особистості в ній.

Особливості біографічних реконструкцій у виданнях для дітей і юнацтва

Враховують вікові потреби та можливості читача:

- наявні знання та досвід;
- психоемоційний розвиток;
- соціально культурний контекст, зокрема вимоги освітньої системи.

Враховують подвійну адресацію видань для дітей:

- діти вперше відкривають персоналію, **юнь і дорослі зазвичай переосмислюють**;
- діти потребують цікавого, динамічного наративу, **дорослі – інформації**;
- діти – ігрової яскравої ілюстрації, **дорослі – символів, іносказання, документів**;
- маркетинг і промоція залежить від різного сприйняття книжки як продукту дорослим і дитиною.

Традиційна біографія для дітей

Утверджує пріоритет «ізоляціоністських» ідеї, спрямованих на самозбереження **спільноти**.

Добір персонажів визначався усталеним «пантеоном»: чіткий регламентований список «своїх»;

«Обрана» особа позиціонується винятково виразником типового «канонізованого» життєвого досвіду.

Спосіб оповіді чітко вирізняв «знакову» персоналію в межах «звичайних» людей.

Життєвий сценарій кожного «обраного» – незаперечний (почасти недосяжний) зразок для наслідування. Читача закликають «рівнятися на зразок».

Новітня біографія для дітей

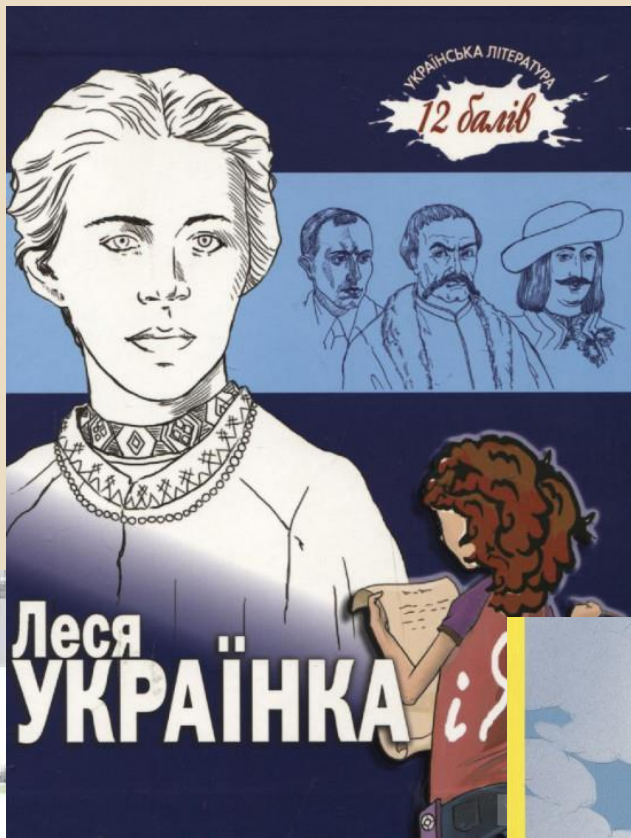
Допомагає дітям зрозуміти РІЗНИЙ людський досвід, розширити знання про потенційні можливості та привити розуміння культурних особливостей груп і спільнот, із якими вона ніколи не стикалася в межах своєї життєвої практики.

Добір персонажів визначається «впізнаваністю» серед сучасників і «присутністю» у медійному, освітньому тощо просторі.

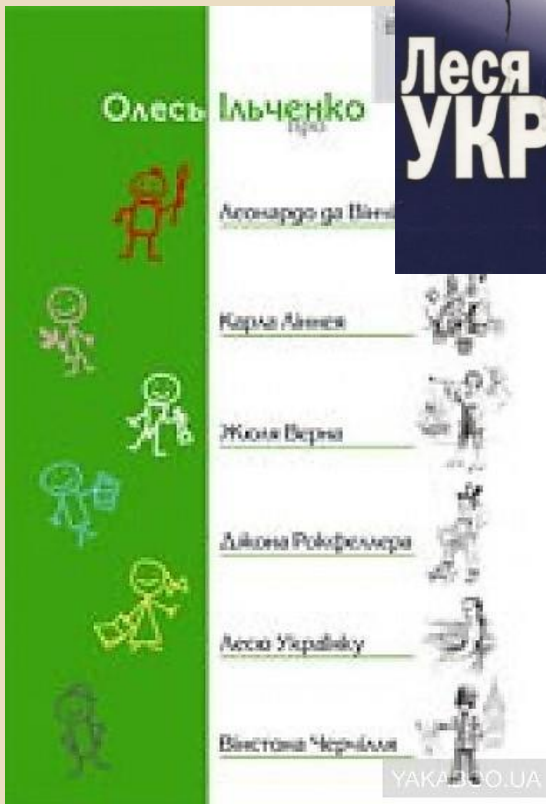
Особа позиціонується як Особистість із УНІКАЛЬНИМ, неповторним, але мотивуючим життєвим досвідом (нехай і негативним).

Кожний життєвий сценарій – лише модель можливої поведінки у межах ситуацій, із якими дитина може зіткнутися у житті.

Читач дізнається про таку ж як сам людину, котра максимально зреалізувала свої можливості та прожила цікаве, насичене життя. Його закликають стати так само реалізованою повноцінною особистістю.

Леся Українка

ЛЕСЯ УКРАЇНКА – дітям

КОЛИ ХТОС
був від
це малю
років. І мати,
Вона дала донь
У той час м
теречах пере
стану, жила ба
ці. Ставши зна
українськість.
Косачі шлю
Леся навіть пі
Вона залюбки
дівчинсь, Леся
не могла грати. Вірш «До мого фортепіано», яке було її вірним другом, сповнений болем і жалом.

Малюч багату увагу, занурена в мрії, Леся Українка змагалась натхнення не так довкола себе, як в інших прекрасних снігах, де буває життя. У небі й зорях, які вона асоціює з романтичним потойбіччям. І з блакиттю, в якій людський зір шукає шастя й краси. Поетесу надихав море: в його диханні й барахлі чувається музика. Вона й сама пише ранні вірші як музику. Фантастичні мрії та видіння переповнюють її душу. Вона вірить у романтичного демона – гена творчості, який приходить ночами, виснажує безсонням і дарує творчість, подібну на ліхоту. Коли Леся писала, вона просто тили зловря творчості.

Інші світи в Лесиній художній уяві були пов'язані також зі Стародавнім Єгиптом, Палестиною, античною Грецією. Їй дуже цікавила доба раннього християнства й есхатичний Схід. Леся писала про втрату дому й батьківщини, яку довелося пережити раннім християнам, про муку за віру, про любов, яка супроводжувала їх у тяжкі часи. У своїх творах вона підносила й особливу релігійну спільноту – жіночому мислелю, що розвивалась в ранньому християнстві. Леся Українка й загалом переймалась жіночою долею, аже на той час жінки не мали рівних із чоловіками прав, не могли навчатися й публічно виступати, були тіннями чоловіків і в родині, і в історії. Вона багато писала про долю творчої жінки, тобто авторки, яка бореться за право говорити, творити й розвивати себе як індивідуальність.

Драми Лесі Українки теж переносять нас у часи античності. У них змальовано трагедію Кассандри, який не вірить нікого з людей. У них раб говорить про своє право на свободу в тілому світі, а не в посмертному. А одержима Міріам бореться проти всіх за слово любов до Месії. Леся Українка порушує складні теми, переписує так звані світові сюжети, що трапляються в різних культурах. Так вона вступає в суперечку з уже відомими історіями – про Кассандру, Дона Жуана, Іуду, Магомета. А в «Лісовій пісні» письменниця звертається й до різної української природи та народних переказів, які знає з дитинства. Леся Українка ввійшла у світ культури, виправдала своє ім'я та зробила його національним символом.

Темні я слухави Виної риди і «посивіли від українсько-російського нещастя»: вичина «новона італійську граматку і талер для зправки читача німкми, хочу скорше навчитись добри танги по-італійськи, аби перекласти «Dialoghi» Leopardi, моє се не заходяк від товариство». *Лейне ній жотра поде же до друку, я тому дуже радий!*

Леся, 29 років, лист до Михайло Драгоманово

Леся усвідомлювала, наскільки кропітка праця перекладача. Вважала, що поезію можна перекладати винятково з оригіналу. Була уважною до нюансів у перекладі.

Читано я рад, не ланіткою ній, переклад «Тараса Бульби» по-французьки, згодом він дуже гарний, але в тилі нічого, да

Будемо да! Вас зо дозволом перекладати Ваші оповідання по російськму мову. Мені знаменома ся роботу англійчини Франка в Ростові на Дону (пінкнандательство «Донская реч») і додручило самій вибирати твори і анвалитись з автором. Фрнко се чинно негу просвітма, а не камерційну (замено видання добрих творів для народних великорусских мас) і, як завжди в тилинх випадках було, анвалити колігалима не розпоряджує.

Леся, 32 років, лист до Івана Франка

Тож російською новою у Лесиному перекладі вийшли Франкові оповідання «Сам собі винен», «Добрий заробок», «На др», «Лиси і пасовиська», «Історія кохука», «До світла» — кожне окремою книжечкою. Видавництво «Донская реч» надрукувало майже всі ці переклади кількома виданнями. Як правило, наступні видання були передрукми з перших.

Також Леся просила дозволу на переклад новел Василя Стефаника та на переклад «Землі» Ольги Кобилянської — і отримала згоду від авторів. Але, найімовірніше, цих перекладів вона не зробила.

Леся з матір'ю, сестрами та Коштовим білями, 1906

ДЕТЕКТИВНА ІСТОРІЯ ОДНОГО ПОРТРЕТА

Коли Леся було 29 років, художник Іван Труш намалював її з натури. На той час Леся жила в Києві, куди Труш приїхав утвреще, мавши конкретну мету. Наукове товариство змені Тараса Шевченка замовило йому портрети відомих діячів. Леся позувала «галицькому художнику» на двоєдиний сеанс у мільйонному музеї. Повернувшись до Львова, Труш створив копію цього портрета — для приватної колекції польського графа, однак Леся просила знищити копію. Труш пообіцяв зробити це, але заховав портрет. Фактично, про існування другого портрета протягом 50 років нічого не було відомо. Лесин чоловік Климент Кайна вважав, що погано Труша — найкраще її зображення. Не сьогодні воно зберігається в Національному художньому музеї України у Києві.

Цікавий факт
Іван Труш одружився з Лесиною кузиною, Ариадною Драгомановою.

Іван Труш.
Портрет Лесі Українки, 1900

ЧИ БУЛА ЛЕСЯ СТИЛЬНОЮ?

Свого часу Іван Франко окреслив Лесю Українку як «чи не єдиного мужевну в українському письменстві». І з часом це стало трактуватися надто буквально — Лесі почали приписувати чоловічі риси. Але з її листів далеко не завжди постає «борчинка» та «співачка досвітих вогнів». Маленькі деталі свідчать про те, що Леся була кокетлива й геть не байдужа до моди.

От, скажімо, у листі з Берліна Леся хвалиться наймолодшою сестрою, що поїде кататися по місту каретою, одягнувши «чорно ноу, вквора куплену, чорну накидку і червону (!) шляпу з чорною лентою». Також Леся розповідає Дорі, що її здивувало в Німеччині.

ТЕЛІВІ

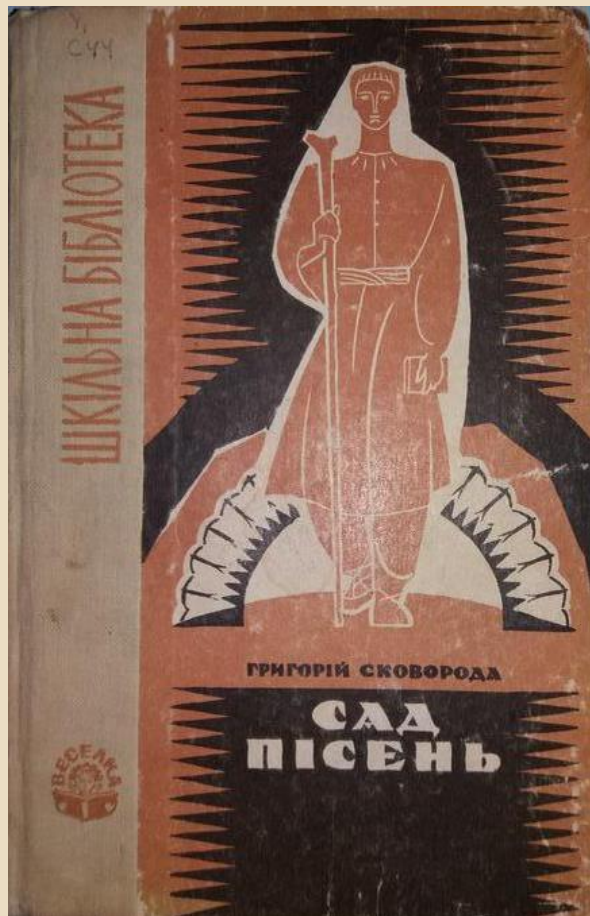
У цьому листі та в інших грузинських листах, як-от Теліві, Хона, Кукасі, Леся жила з чоловіком Климентом Кайною, який отримав там роботу. Вона постачувала за Україною, за річковими, від яких знов була далеко, почукала самотньою. Водночас Лесю вражала і поезія природи Кавказу, і проза життя в Азі.

«Прим життя тут здобується тежко, але повімо і здобується не треба, само опонне маємо, от з моті коти видно зесь Далестин, величній біологічний крає, він далеко, верстає за сорок, але в жоді дні й місяці ний він присувається тож більше, що аж страшно робитись, він тиді, нийа цинивд моствореного снгу, здється лесини від жвор і прозоркини від ляду... По другий бие у нас Гамборські сарди, теж чинно; але ероти Далестину — то аже щодня. В сандину Телаві багато руде староселіские їли було ханські стовпня щери Кавкети, посеред нийа шле занежне з рожени, з зубчастими мурами, зоно мийа нагадає Лурдінні замк і ное «чорочівство». І в кожній кузиноу мійа і свое руде — то дізна колони, то церква старожова... Леди — грузини кокеткиці — притні й гречні, та рідко приходиться з ними аж слід розговоритись, бо дрибнішого зана ствми свою рідну мову знать... Ми нийа і нийа знаємо, живемо більше самі з собою та з своєю бідою»

Леся, 35 років, лист до приятельки — сестриці й перекладачки Галички Кошчової

Листівка Лесі Українки до Михайла Павлова, 1895

Валерій і Наталя Лапікури
про

ЖИТТЯ ВИДАТНИХ ДІТЕЙ

Григорія Сковороду

Жана Анрі Фабра

ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА дітям

о
а
ого

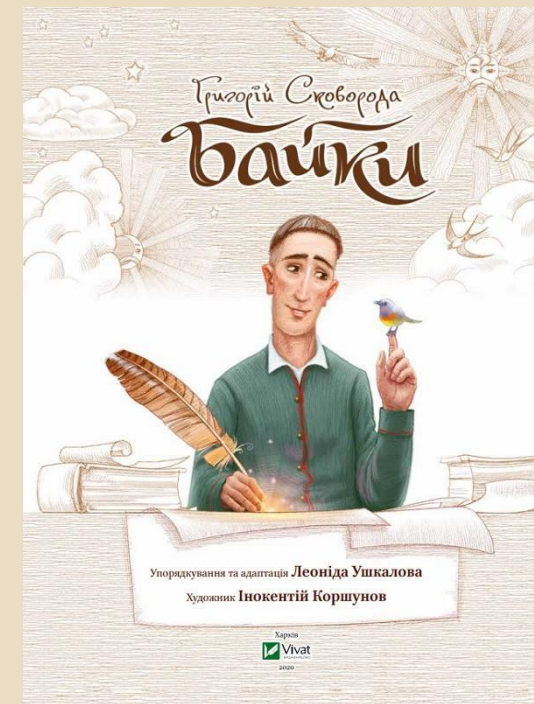
ЯК СКОВОРОДА З МАТРИЦІ ВИЙШОВ

<https://osvitanova.com.ua/posts/4746>

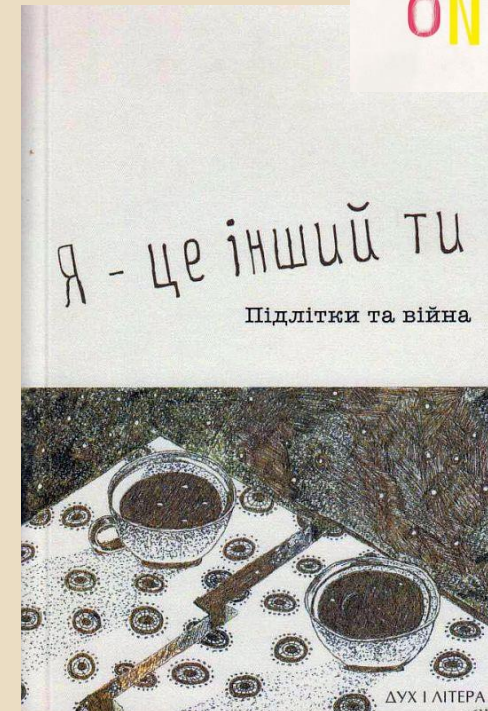
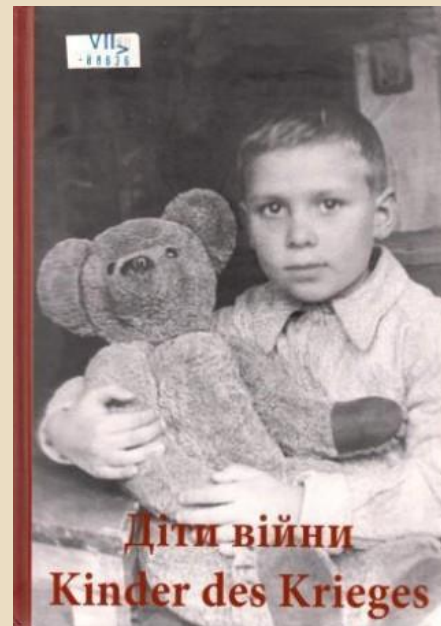
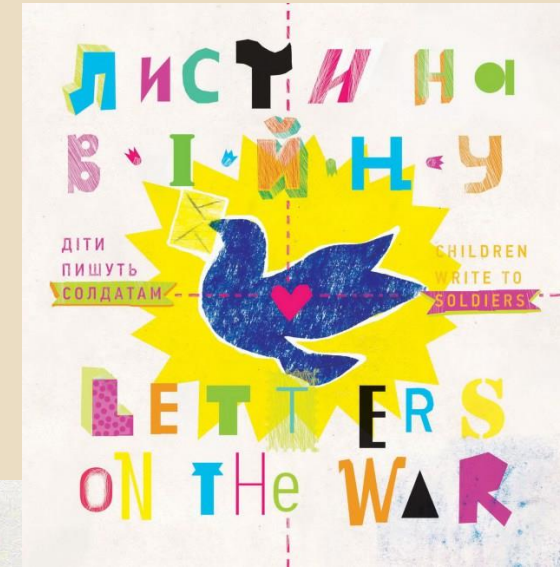
МАНДРИВЕЦЬ настільна гра

Мандрій з Сковородою пізнав світ пізнав себе шукав спокій, правду і щастя

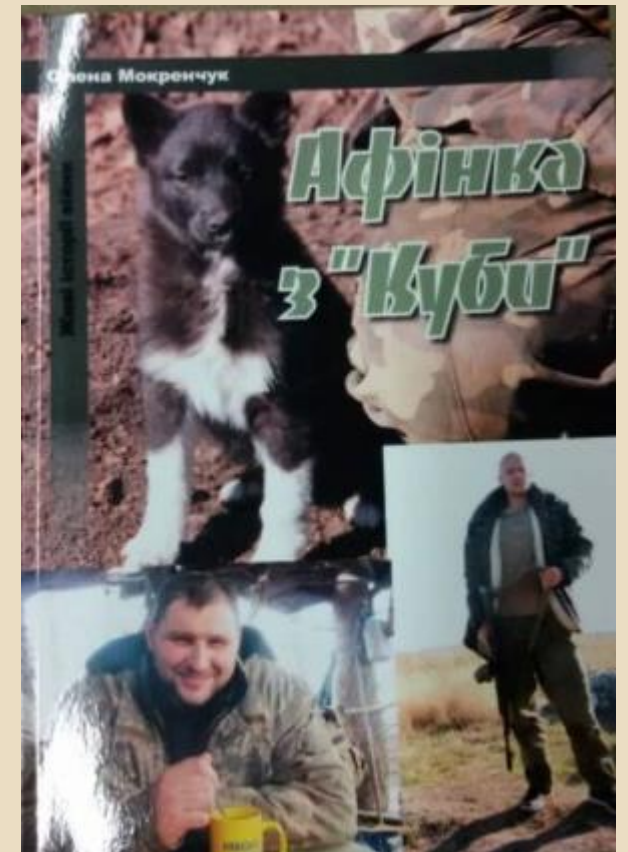
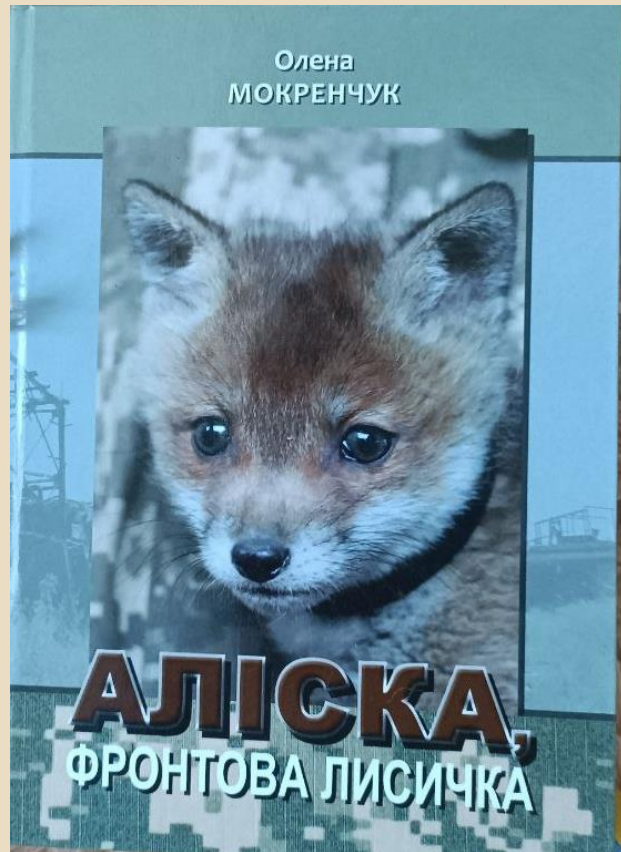
ВАНДРИВЕЦЬ

Війна: свідчення дітей

Війна: автобіографії фронтників

Війна: художня біографія

ПТАШКА ЗІ СТАЛІ

Ірина Мацко

<https://read.bookcreator.com/g5GkJmeNsxPyycBd0MInfCDJZL33/G37Pio49QP6guAlQbNmZYw/miUpVjVJR2ejR3-zqExTQQ>

Пташка зі сталі, яку не зламати!
І відступило Зло, налякане силою сталевого серця,
співом чистим, як кришталь, збентежене вірністю
та любов'ю усіх, хто захищав Сталевий палац, а
разом із ним і рідну землю.
Бо сталеві серця нікому не скорити!

«Наші казки. Дітям про героїв»

Пташка зі сталі. *Катерина Поліщук*

Розлючена вишиванка. *Михайло Діанов*

Птах любові. *Валерія Карпиленко*

Залізний Генерал і карлик Боїнько.
Валерій Залужний

Сльози червоної калини. *Марія Чашка*

Янголи і Тайра. *Юлія Паєвська*

Волю не полонити. *Ярослав Бригінець*

Лицар світла. *Роман Ратушний.*

https://www.youtube.com/watch?v=vOtcPmnSUtA&list=RDCMUcjxASeKF6JH1eDJn3zBK31Q&start_radio=1&rv=vOtcPmnSUtA&t=243

Війна: мальопис

Наталія Бабеуш

<https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/комікс-«звуки-миру»>

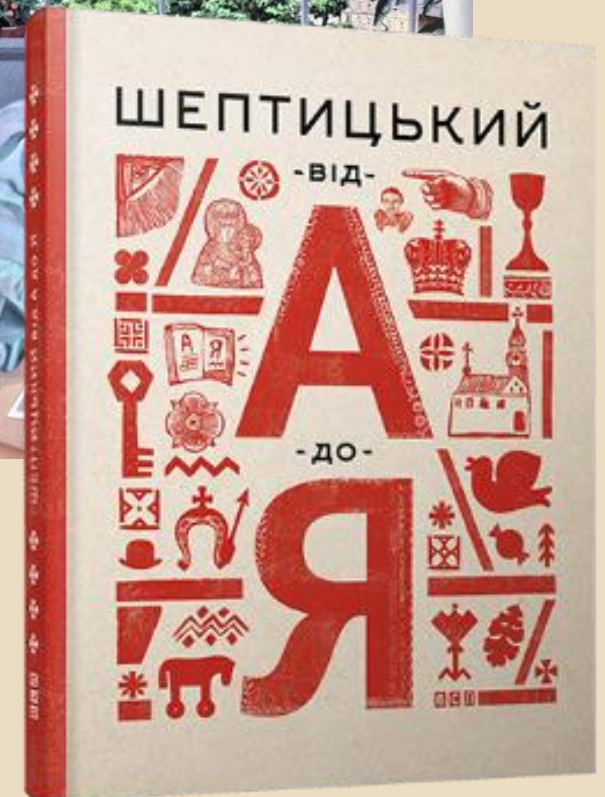
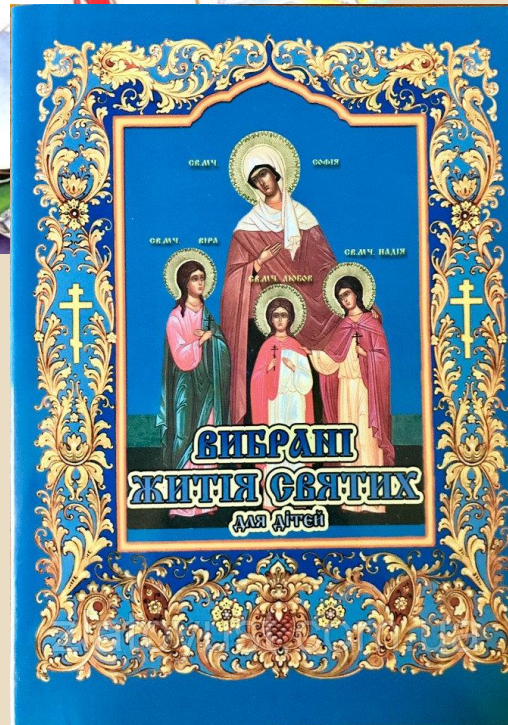
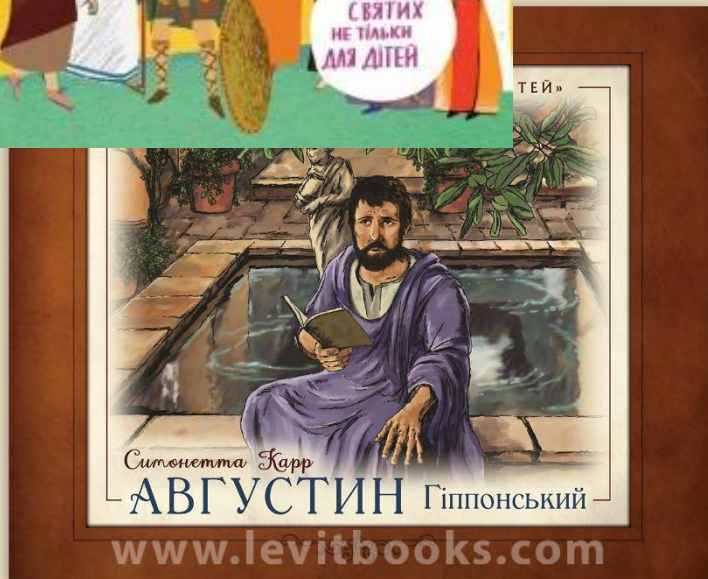
Мирослава Трофимчук (Міра - героїня документального фільму Ірини Цілик «Земля блакитна»).

Євген Скрипник (2021 року отримав премію *Top 30 Under 30*, ініціатор-організатор серії техно-вечірок *Shut* неподалік Слов'янська).

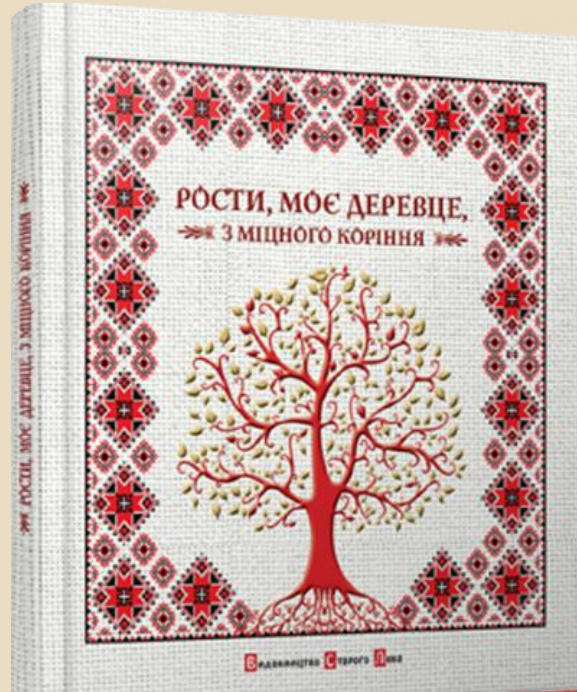
<https://duh-i-litera.com/bookstore/tjotja-sup>

Руся Абросімова (преселенка, учасниця вечірки).

Віра: воцерковлені та секулярні

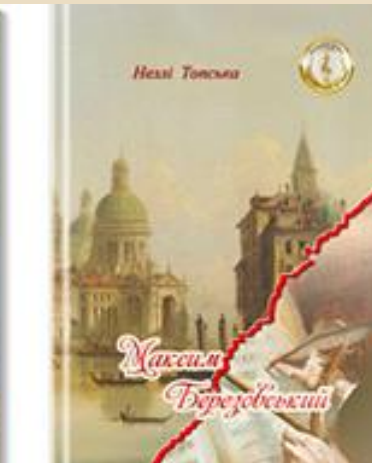
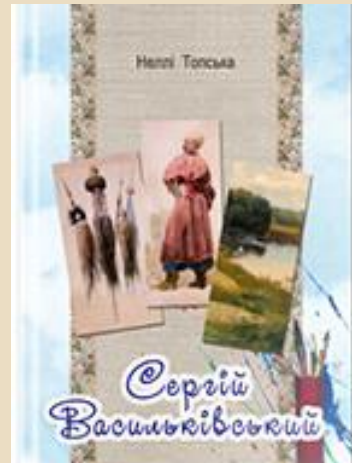
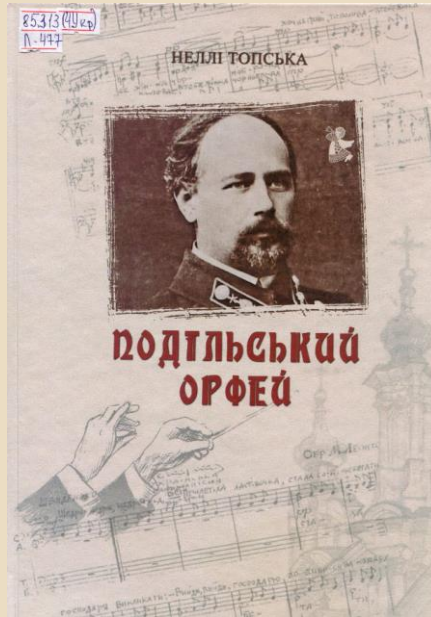
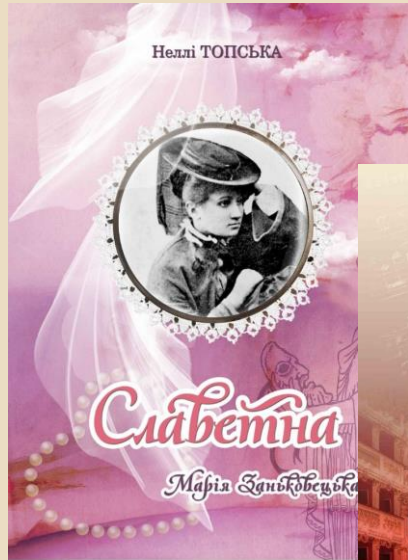
Родовідні практики

Біографічні серії: нон-фікшн

Біографічні серії: художні

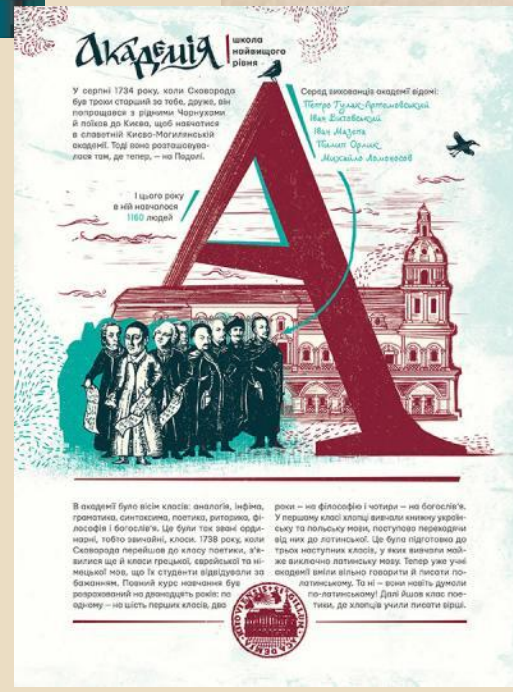
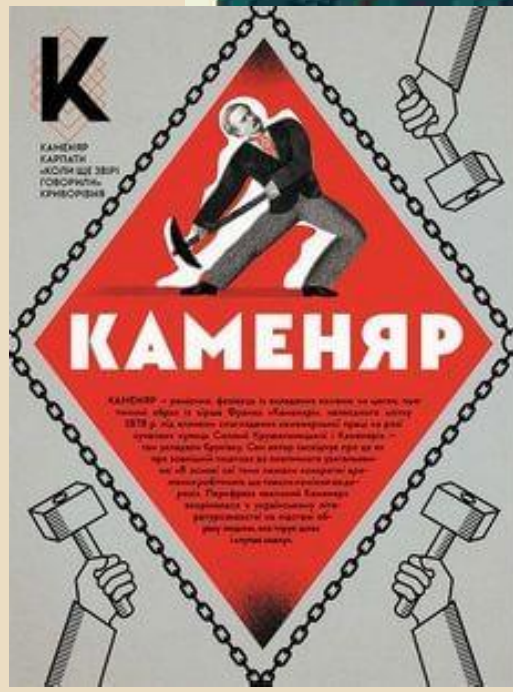

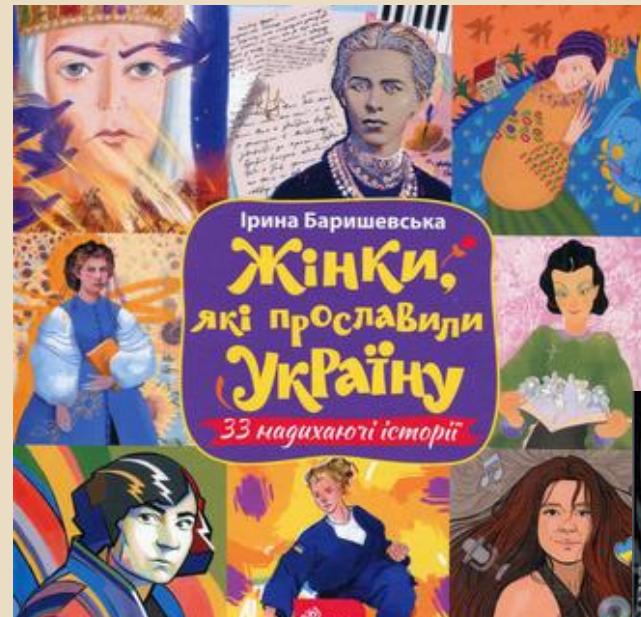
РОДИНА
Тут ідеї члени
хорошо
хорошо від
багато матері.

Родина Шчепетинських (Богданівська лінія) загорнула у давній рід галицького дашевства, який ще в часи князя Рюрика Даниловича посідає землі на сучасній Сабарівщині над річкою Битанькою, зокрема в селі Шчептині. На початку XV ст. Шчепетинці отримали право на воєні знешчепетинська та посідає в державних установах з середини XVI ст. підприєємства Європейського уряду; в XVII ст. стали фундаторами української церкви та монастиря.

Протягом XVII ст. українські драматурги поглиналися європейськими істрами з родини Шчепетинців, а в XIX ст. до Галицького селу були обрані ініи нападків. На матеріаліскаю впливою родині Шчепетинців став роду Собеских, австрійського царського роду Смертинів — Марія, дружина французького імператора Наполеона Бонапарта, була родоюскаю Олександра Фуррера.

Біографічні серії: довідкові

З УСІХ мистецтв медицина – найшляхетніша. Мистецтво, яке внесло відомий кожному людині. Мистецтво, яке найвища єрність. І майстерність вченого, внесок у науку великий, що його іменується батьком медицини.

Завдяки йому, на час життя майбутнього генія, який Греції існувало кілька різних шкіл. Усе це були зарелігійні спільноти. Арі-філософи сповідували містичні теорії та вважали хвороби є карою богів, але представник медицини на острові Кос, Гіппократ заявив нечуване: хвороби викликають не як кара богів, а внаслідок об'єктивних причин.

ГІППОКРАТ РОЗДІЛИВ РЕЛІГІЮ ТА МЕДИЦИНУ. ВІДТОДИ МЕДИЦИНА СТАЄ НАУКОЮ. І НЕ ФІЛОСОФСЬКІ РОЗДУМИ, А МЕДИЧНА ПРОФЕСІЙНІСТЬ. УМІННЯ ОБСЖЕЖИТИ ХВОРОГО СТАЮТЬ ГОЛОВНИМИ В ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ.

Збірки життєписів: НОН-ФІКШН

Соломія Крушельницька

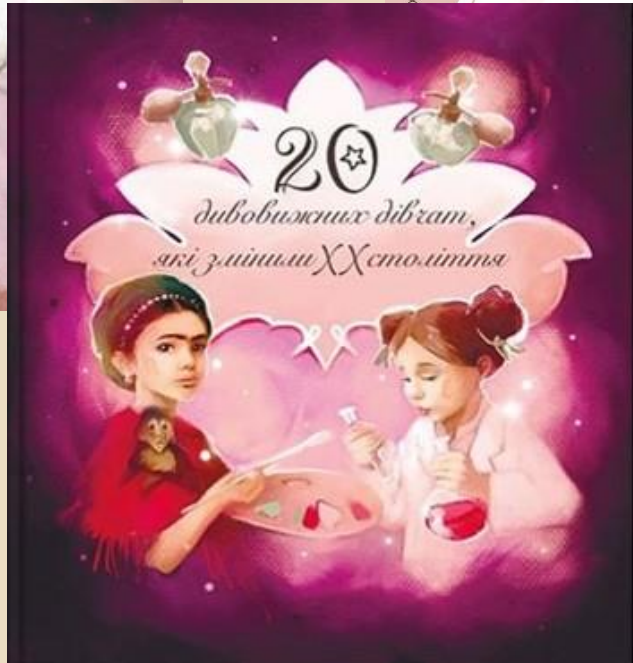
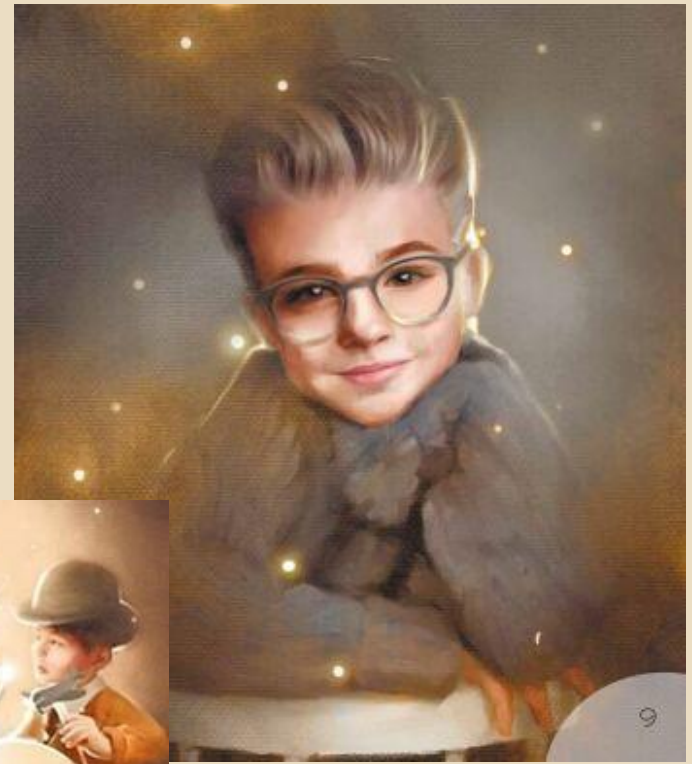
Королева опери
(23 березня 1872 - 16 листопада 1952)

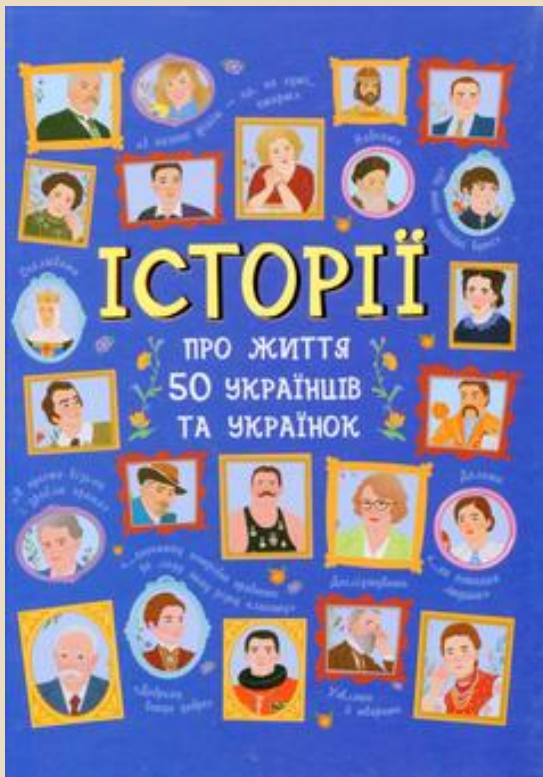
Соломія Крушельницька була однією з найвідоміших співачок свого часу. Вона об'їздила гастролями весь світ, але ніколи не забувала своїх рідних українських пісень. Сім'я Крушельницьких була великим шляхетно-музичним родом, а її батько був відомим оперним співаком. У роки Соломії були дуже важкі. Дівчинка зростала серед бідності, але цікавилася мистецтвом. У дитинстві Соломія увчалося грати на фортепіано і співати. Її перші виступи відбулися в місцевому театрі. Уже тоді Крушельницька вирішила стати оперною співачкою. А її перша роль була в опері «Мадма Баттерфляй». У шостому класі дівчинка навчалася професійному співу. Коли їй було одинадцять років, Соломія вперше вийшла на сцену – вона співала в хорі. Якоюсь чином потрапила на театральну виставу. Дізнавшись на сцені співачку на дівчинку забули про неї.

Крушельницька обрала собі професію, яка об'єднувала дві її головні любові – театр і спів. Вона стала оперною співачкою. Виступила в Лявській консерваторії, куди вступила Крушельницька, дуже хвалили її голос і відчуття музики, професори їй наділи титул «Соломія». Співачка почала викладати у Львівській консерваторії, де працювала до кінця життя.

Нині Соломія Крушельницька вважається однією з найвидатніших українок за всю історію держави.

★ Опера ★
★ Світ ★
★ Мадма Баттерфляй ★

ІНЖЕНЕРНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

ПИЛЬЧИКОВ МИКОЛА

27 вересня 1857 р., м. Пилипів, Подільська губернія (нині Україна) — 12 грудня 1909 р., м. Київ, Подільська губернія (нині Україна)

Радиокерівник

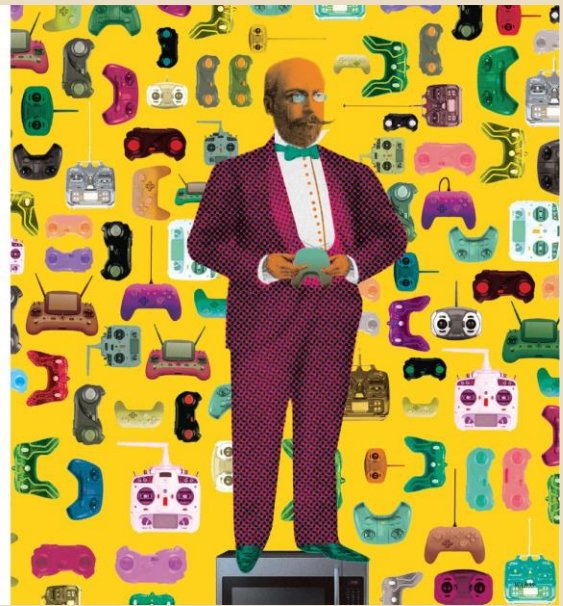
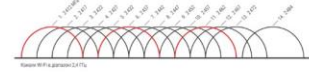
Бути каже, що першим, у кого з'явилась ідея про передачу енергії без дротів, був Ніколас Тесла, який сам її і сконструював. Першого жовтня 1888 року він подав заявку в патентне відомство на передачу енергії радіохвильовою чиною.

Відомий Електропатентний виставок, від того року проходила в Нью-Йорку, вирішив безкоштовно допомогти, як він казав, науці електропатентної хвилі, передаючи енергію на великій відстані, передаючи або ж зупиняючи.

Для об'єкту це було важливо, як і завжди, але саме в цей час він почав працювати над своїми ідеями про передачу енергії без дротів.

Але що німає — за деякими відомостями, електропатентний виставок сповідав той самий принцип, який використовував Тесла. Під час виставки в квітні 25 березня Мікола Пилипів був допущений до роботи в кабінеті, який сконструював самостійно, універсальний його моделі, яка стала в судимому процесі, який тривав кілька днів, рішенням про передачу енергії без дротів.

Пилипів, який працював в кабінеті, мав можливість вивчити універсальний принцип, який використовував Тесла, і це дозволило йому розвинути свою ідею про передачу енергії без дротів.

Мої закони змінять світ

Мені завжди так хотілося бачити, щоб і в моєму світі були такі ж закони. Тому я з перших років життя з'являюся на ділянках. Іноді думаю, що це і є моє життя. Але це не так. Це тільки початок. Тому я хочу змінити світ. І це моя мрія.

Будую модель вітряка

Мені завжди так хотілося бачити, щоб і в моєму світі були такі ж закони. Тому я з перших років життя з'являюся на ділянках. Іноді думаю, що це і є моє життя. Але це не так. Це тільки початок. Тому я хочу змінити світ. І це моя мрія.

Будую модель вітряка

Мені завжди так хотілося бачити, щоб і в моєму світі були такі ж закони. Тому я з перших років життя з'являюся на ділянках. Іноді думаю, що це і є моє життя. Але це не так. Це тільки початок. Тому я хочу змінити світ. І це моя мрія.

Соломія Крушельницька

українська оперна співачка

Соломія Крушельницька народилася в селі Іванівці на Поділлі. Її батько був адвокатом, а мати — оперною співачкою. З дитинства вона проявляла інтерес до музики. У 1898 році вона вступила до Київської консерваторії, де вчилась у професора Соломії Солов'як. Після закінчення навчання вона працювала в оперних театрах Львова, Києва і Одеси. Її голос був високолітнім сопраном. Вона була однією з найкращих українських оперних співачок свого часу.

Вона була однією з найкращих українських оперних співачок свого часу. Її голос був високолітнім сопраном. Вона була однією з найкращих українських оперних співачок свого часу.

Вона була однією з найкращих українських оперних співачок свого часу. Її голос був високолітнім сопраном. Вона була однією з найкращих українських оперних співачок свого часу.

Вона була однією з найкращих українських оперних співачок свого часу. Її голос був високолітнім сопраном. Вона була однією з найкращих українських оперних співачок свого часу.

Наталія Ужвій

акторка 8 вересня 1898 – 22 липня 1986

Наталія Ужвій, видатна українська акторка радянського періоду, походила з багатодітної родини. Акторський шлях розпочала в аматорському (тобто непрофесійному) театрі в Зоології на Черкащині. Потім вступила на навчання в театральну студію в Києві. Грала в київських і одеських театрах, у харківському «Вересолі». Майже півстоліття віддала сцені Київського драматичного театру імені Івана Франка.

Упродовж своєї кар'єри Наталія створила понад двісті образів у театрі й кіно. З-поміж них особливо шінують роль Анни у виставі «Украдене щастя» і роль Олени Косцюк у фільмі «Райдуга» (1943). Утім, відсутність сучасників на інші роботи Ужвій — і рани, й уже в похилому віці — свідчать: важко було об'єктивно оцінити її талант. Наталія працювала з визначними українськими режисерами театру та кіно: Гіттом Юрою, Лесем Курбасом, Іваном Мар'яненко, Сергієм Параджановим. (Знаєте ці імена за назвами вулиць? На честь Наталії Ужвій теж названо вулицю — у Києві та Харкові.)

Однак ані глянцеві визнання, ані державні премії та нагороди не могли захистити Наталію від особистих трагедій. Єдиний син помер від тривалої хвороби; відомий у вічність майже на очах у матері. Близькі люди ставали жертвами сталінських репресій. Непросте життя навчило акторку стримати удари, бути чуїною, толерантною, уважною до бід інших. А ще загартувало волю.

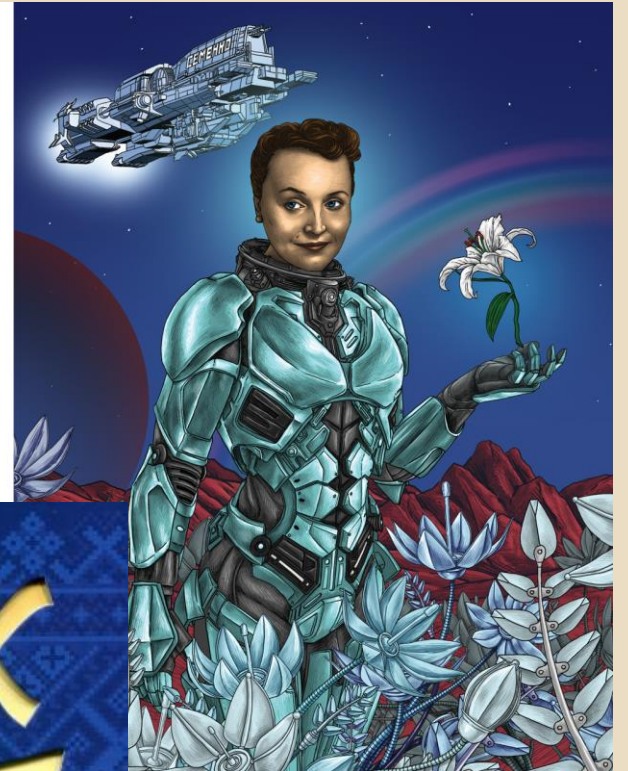
У пам'яті сучасників Наталія Михайлівна залишила різні враження. Спробуємо скласти таку собі мозаїку з деталей її щоденного життя.

Вона дуже любила готувати, ділитися кулінарними рецептами, усіх доводило частувати. У Грузії навчилася готувати фірмову страву — хачапурі. Удома, поки рідні були зайняті чимсь своїм, швиденько замшувала тісто, а тоді подавала свіжу випічку — і насолоджувалася тим, як близькі люди радіють від несподіванки. Так згадує про акторку Наталію Пономаренко, родичка за чоловіком і завідувачка літературної частини в Театрі Франка.

Перед виставами Наталія цілий день нічого не їла, тільки пила власноруч приготовану каву. Зате вечори після вистав були традиційно святковими. Стіла накривали білосніжною скатерттю, сервірували за приписами етикету, гарно вбиралася до вечери.

Наталія захоплювалася смаком. Звикала так робити гардероб для виступів. Вона присіпнісно підкресити її вроду сумочка, інші аксесуари.

Ще замолоду Наталія любила позувати. Вона могла заувважити: мовчище жива. «А я таки: «Театр — це живи все виїде, якщо збері Акторка, жінка, п

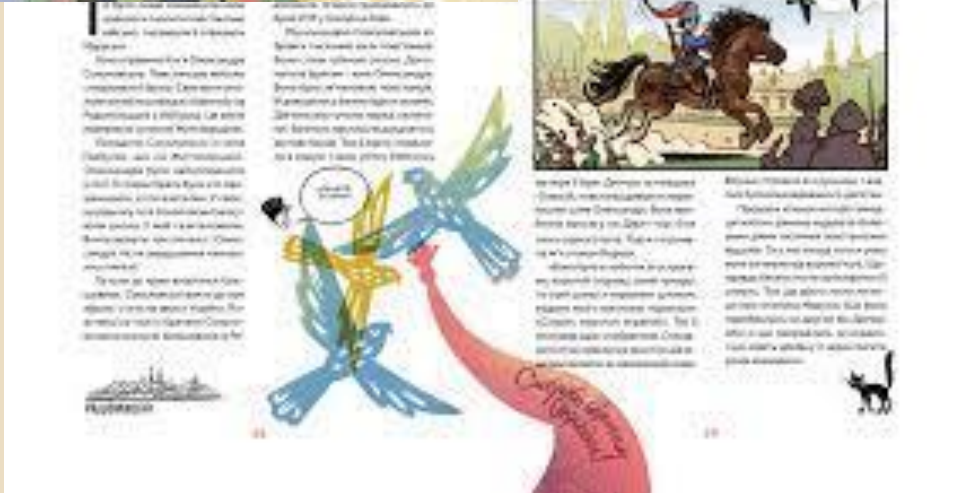

Видання

Де зробила вона

Видання

ЦЕ ТЮЖ ЗРОБИЛА ВОНА

та його дружини Анастасії Олізар. Батько Байди був нащадком турово-пінських князів. А мати — албанських та сербських князів і кермангів Молдавії. В історичних пам'ятках ім'я Вишневецького вперше згадується в 1545 році. У тих негатах він виступав господарем кількох сіл на Волині. Натомість численні легенди оповідають, ніби вже тоді його вважали головним рушієм формування козацтва й одним із перших українських гетьманів! Насправді ж гетьманом Дмитро ніколи не був, позаяк гетьманство в Україні з'явилося набагато пізніше.

У 1548-1549 роках Байда зі своїм загоном долучився до війська, зібраного старостою міста Бар — Бернардом Претвичем, і взяв участь у кількох походах на фортецю Османської імперії — фортецю Очаків. Претвич розглядав хороброго, мудрого й рішучого князя Дмитра у листі польському королю й великому князю литовському Сигізмундові II Августу. На ту мить король мав великий клопіт із захистом східних кордонів своїх володінь, і йому кочне бракувало таких людей, як Байда, — талановитих, честолюбних, спраглих до воїнської слави. Тож 1550 року Вишневецького було призначено старшиною міст-фортець Черкаси та Канів з умовою, що він боронитиме твердині від татарських навал.

ЖИТТЄПИС: НОН-ФІКШН

Евген Білоусов

Любий вистарі на Вкраїні
Де покіснує в дівочому
Де покіснує чорним сном
Любий вистарі в покісненні...

Мило і драго тило діти
Тило білентяке мати
Де ти ватишся в дитинстві
Розумієш і дивитимешся...

Любий вистарі в дитинстві
Де вистарі в дитинстві
Де вистарі в дитинстві
Де вистарі в дитинстві
Де вистарі в дитинстві...

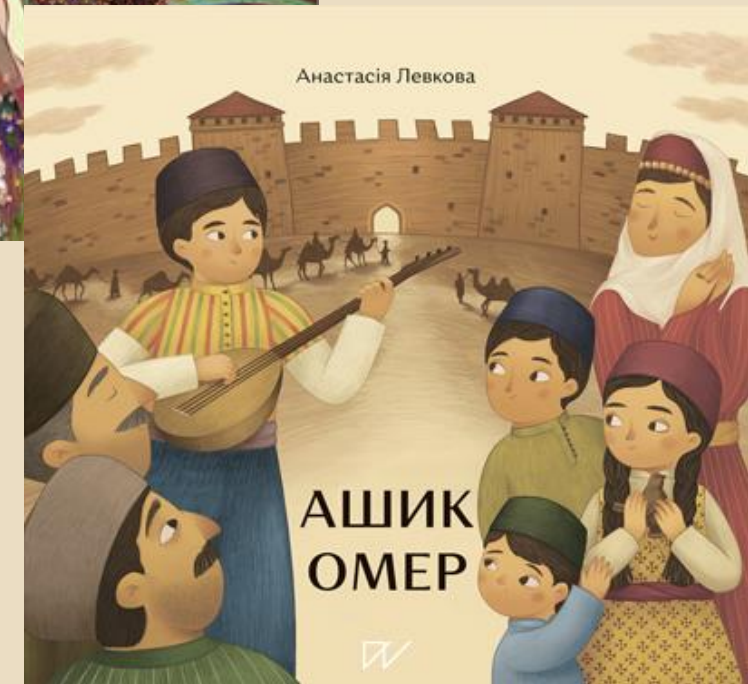
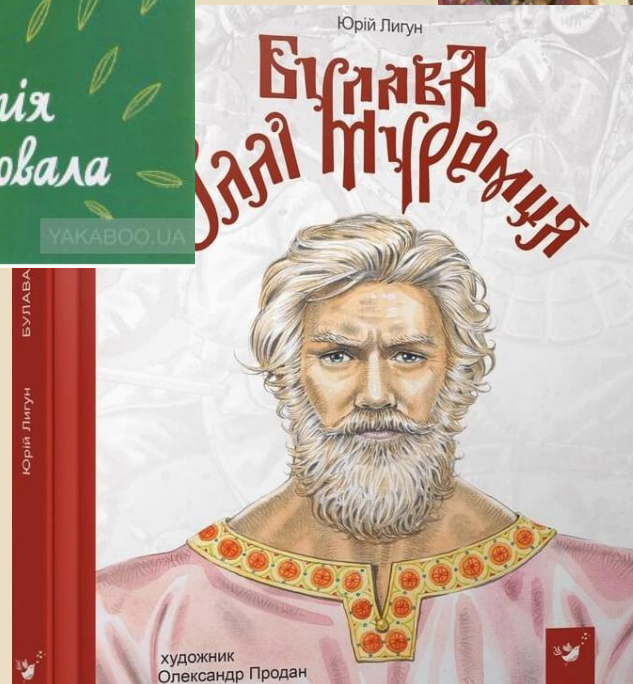
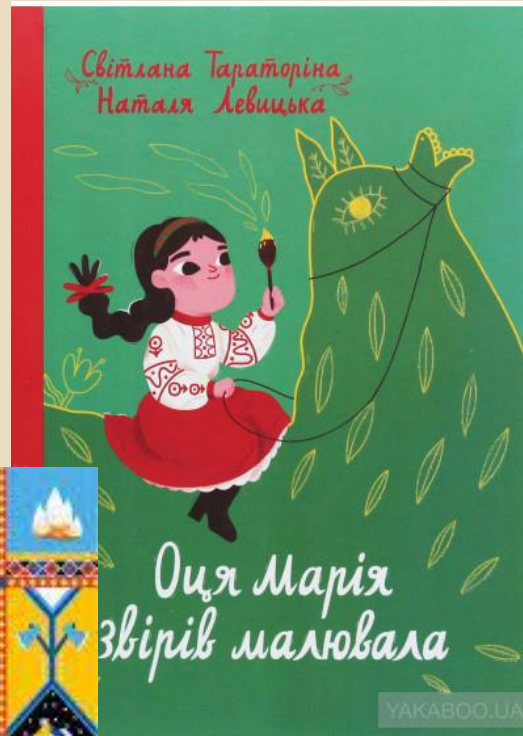
Казки не вистарі в дитинстві
Казки вистарі в дитинстві
Казки вистарі в дитинстві
Казки вистарі в дитинстві
Казки вистарі в дитинстві...

Казки вистарі в дитинстві
Казки вистарі в дитинстві
Казки вистарі в дитинстві
Казки вистарі в дитинстві
Казки вистарі в дитинстві...

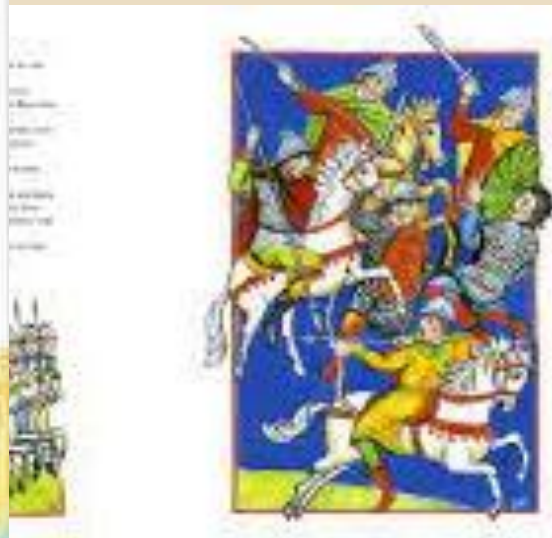
Степан Руданський – поет і лікар

Агатангел Кримський – учений та письменник

Життєпис: художній

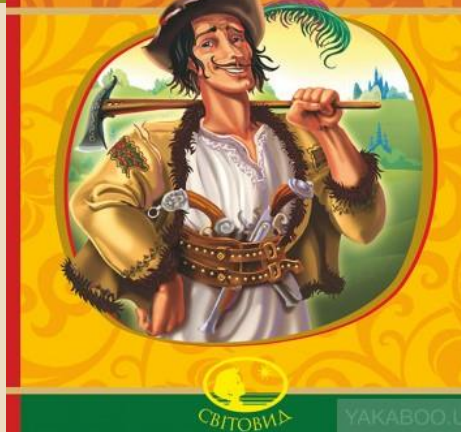
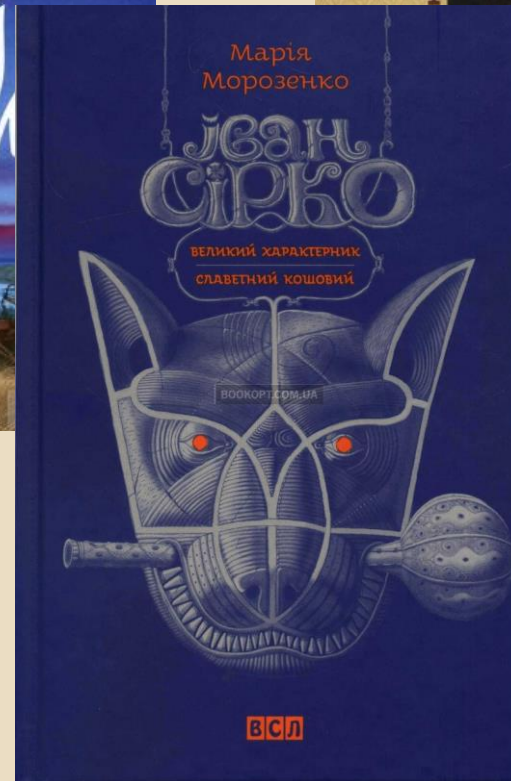
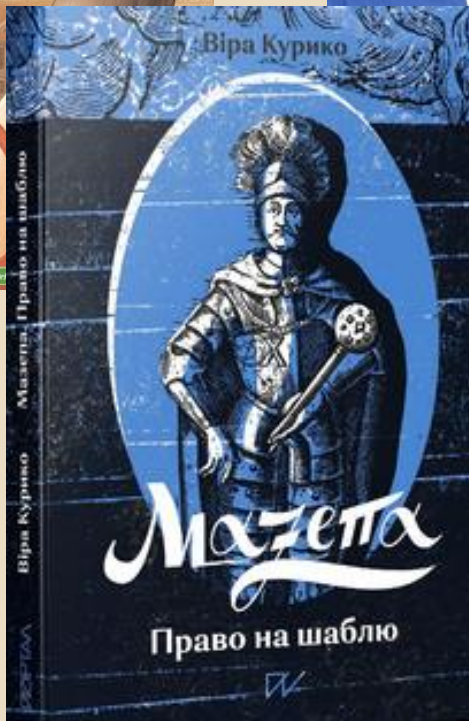
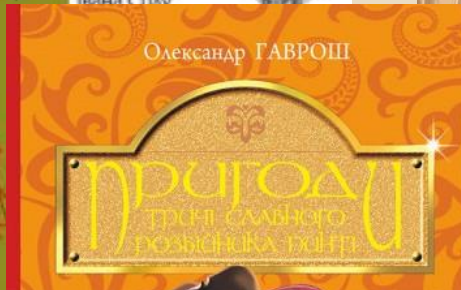
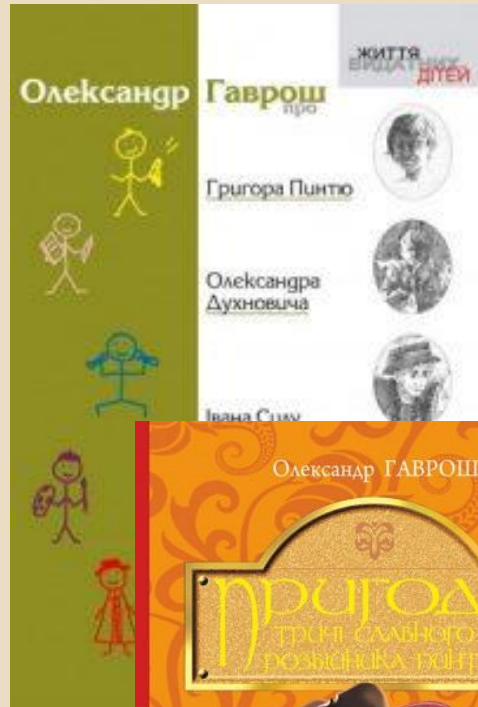
ЖИТТЄПИС: НОН-ФІКШН

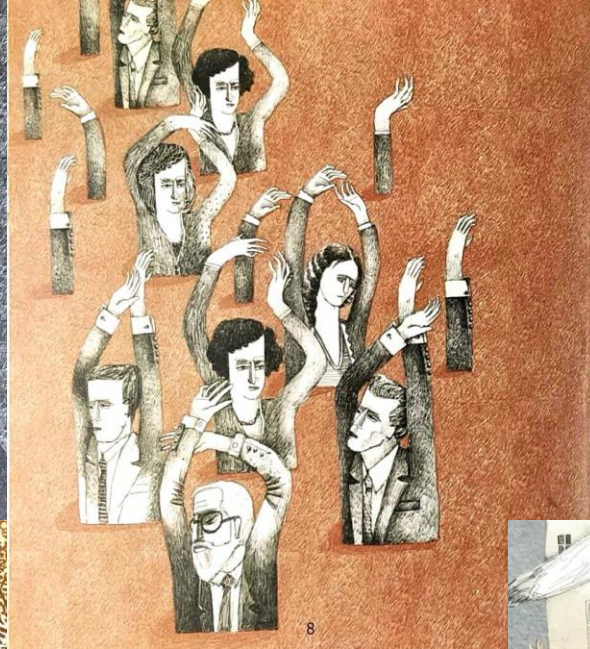
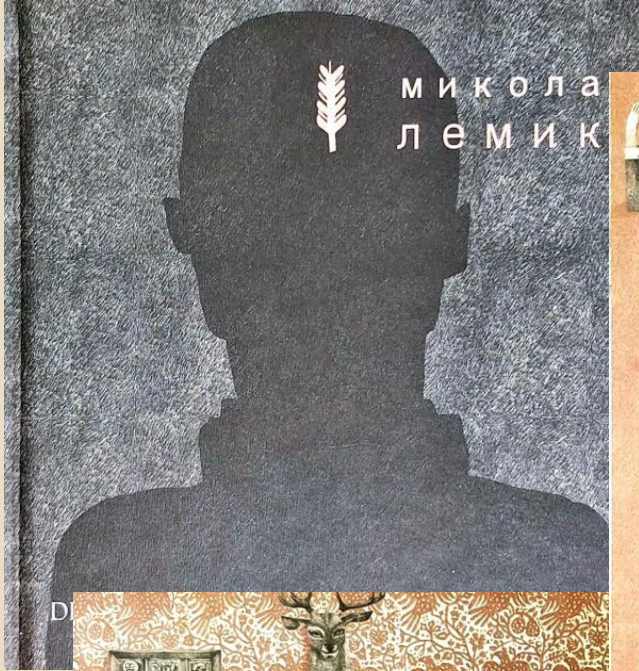
...історичні факти, а це означає, що на сторінках цієї книги ви знайдете не тільки історичні факти, а й багато цікавих деталей історії. Це не тільки історичні факти, а й багато цікавих деталей історії. Це не тільки історичні факти, а й багато цікавих деталей історії. Це не тільки історичні факти, а й багато цікавих деталей історії.

Життєпис: художній

Життєпис: візуальний

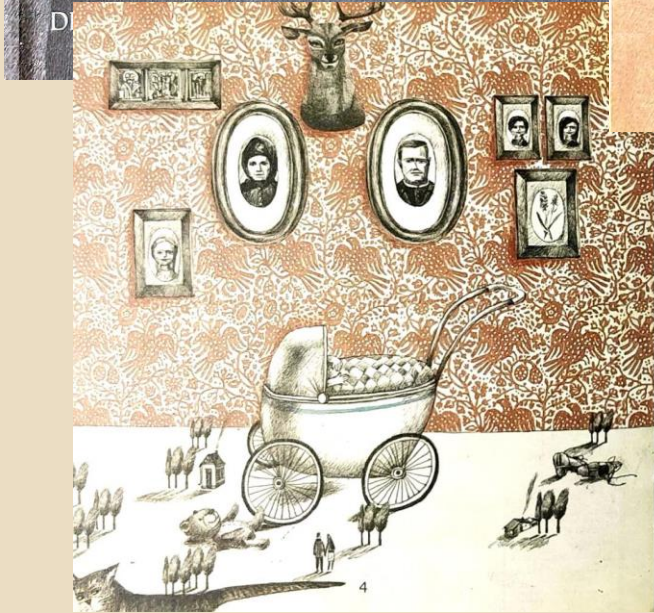
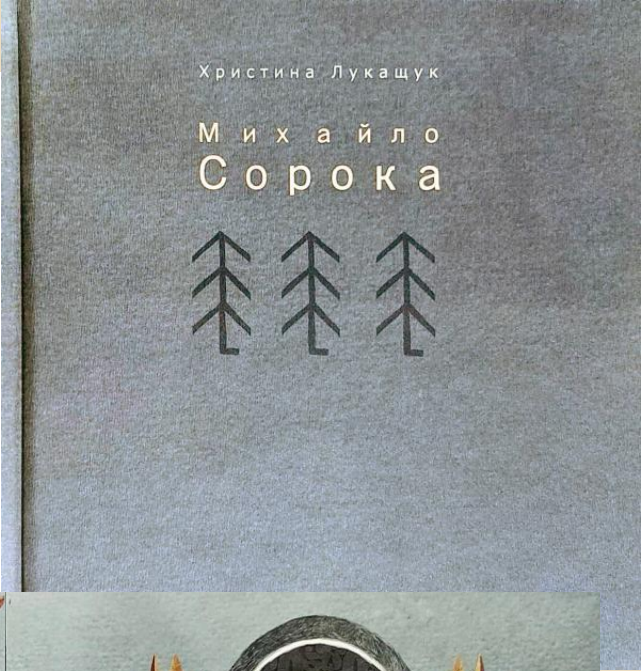

Христина Лукашук

Михайло Сорока

В Галичині, за часів панування польського шовінізму, переважали радніофільські настрої. Ідеологічний вплив комуністів був настільки потужним, що навіть освічені галичани сумнівалися щодо правдивості свідчень про великий голод 1932-1933 років в Україні та про тотальні політичні репресії. Уся родина Антіна Крушельцького — письменника, міністра освіти УНР (1919 р.) — загинула в Харкові у другій половині 30-тих років ХХ століття, бо повірила в оновлення й розвиток української держави, яка називалася УРСР. Сам Антін Крушельцький страчений 3 листопада 1937 року. Саме в такий спосіб утверджувалася радянська імперія, фізично винищуючи українців: кількість жертв обраховувалася мільйонами. Але світ оглух і осліп — він сприймав сталінську політику як неминучу боротьбу з ворогами прогресивного ладу. Хтось мусив сказати про це правду.

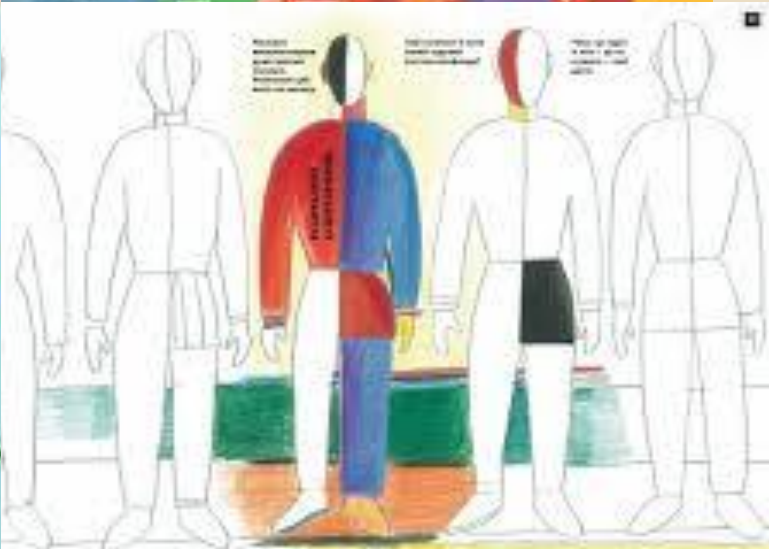
Микола Лемик народився 4 квітня 1914 року під час Першої світової війни. Батько Сенько (Семен) Лемик, мати — Анастасія Лемик (з дому Кутна). Село Солова на Перемишлянщині перебувало під російською окупацією. Микола був четвертою, жаданою дитиною.

Майже сто років тому 27 березня 1911 року в селі Великій Гличині Південнобуковинського повіту, на Тернопільщині молода удова Ганна Сорока народила свого першотка і назвала на честь покійного чоловіка — Михайлом.

Згодом жінка вийшла заміж вдруге, Михасик залишився з дідусем та бабунею, материними рідними батьками, Любим найдужче — бабунею. Горнувся до неї зі своїми дитячими радощами й печальми, але й бешкетував, як усі хлопчакі.

Життєпис: візуальний

Це мов ка... ко, де і Сара-С... що у д... книжк...

<https://www.youtube.com/watch?v=xPrpPXT6AmA>
<https://www.youtube.com/watch?v=p2liEdtjciY>
<https://www.youtube.com/watch?v=g1F-kZg4Zvc>

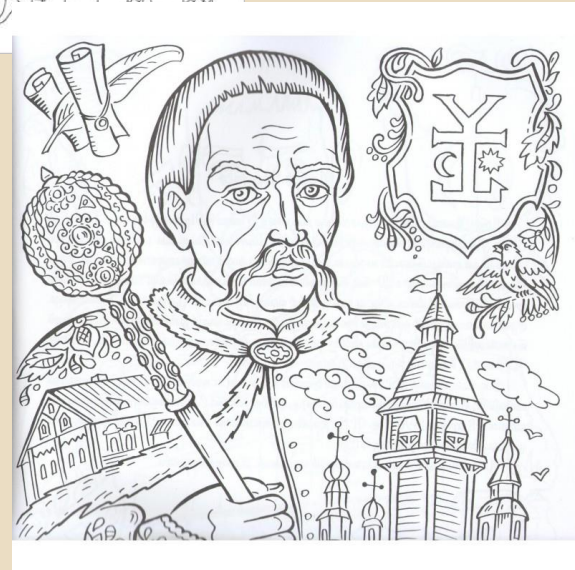

<https://www.youtube.com/watch?v=KR8fWWCmPGo>
<https://www.youtube.com/watch?v=BVQWz4-Ytyo>
<https://www.youtube.com/watch?v=UVWDucDnroE>
<https://www.youtube.com/watch?v=ax8ztLqhQJQ>

Видавець сприяє популяризації видань у бібліотеках і школах

- Влаштовує конкурси.
- Надає можливість скачати на сайті готові матеріали для роботи з книжкою, скажімо: розмальовки, готові картки для гри за книжкою, презентаційні плакати, лекала масоки героїв тощо.
- Готує короткі ролики для презентаційних заходів: вітання від автора та художника, розповідь про цікавинки видання тощо.
- Готує відео-екскурсії, скажімо, місцями, описаними в книжці чи пов'язаними з героєм.

Життєпис: інтерактивний

Джил Байден у коміксі серії "Female Force" ("Жіноча сила") у комплекті із розфарбовкою (2021).

Комікс Олени Москальової показали на сторінці "Тимошенко – наш президент» (2017).

ПОДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ
І КОЖНОГО ПРЯМО ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ТОГО, НАСТІЛЬКИ
ЯКІСНО ТА ПОВНО МИ «ПРОГОВОРИМО» УСІ ВІДОМІ
НАМ ЖИТТЄВІ СЦЕНАРІЇ (ЗОКРЕМА ТРАВМАТИЧНІ,
ЗАМОВЧУВАНІ ЧИ МІФОЛОГІЗОВАНІ).